

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autorka DP: Markéta Pínová

Termín SZZ: LS 2023/24

Název DP: Práce s nadanými žáky v matematice

Datum posudku: 14. 5. 2024

Vedoucí/ho práce	Oponentský
Posuzovatel:	Posuzovatel: Michaela Kaslová

A. Požadované náležitosti diplomové práce:

Legenda: ztučněný text v příslušném poli vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

	A	B	C	N
1. Cíl	Formulace obsahově funkční, formulačně zřetelná.	Drobné nedostatky v obsahové a/nebo funkční formulaci.	Nefunkční formulace formálně i obsahově. Cíl formulován vícekrát a různě; záměna úkolů a cílů; cíle s osobními záměry (teoretická část neslouží učitelům)	Chybí.
2. Závěr	Shrnuje práci jako celek, přesahuje obsah DP v jeho hlubší reflexi a hodnocení, reaguje na cíle, obsahuje argumentované stanovisko autora.	Mezi B a C	Popisuje obsah, neobsahuje širší reflexi problému, nehodnotí nebo neobsahuje stanovisko autora, neváže se k cíli.	Chybí.
3. Odkazy a citace	Vše dokumentováno, zřejmé oddělení převzatého a vlastního.	Nezřetelné oddělení převzatého a vlastního, drobné nedostatky v citacích a seznamu literatury. <i>Teoretická část je de facto mozaikou upravených citátů bez shrnutí a vyjádření postoje. Někde nejasné, kdo myšlenku formuloval (Portešová, či Nováková)</i>	Chybějící odkazy, nepřesné, nesprávně uváděné infor. zdroje, seznam liter. neodpovídá citacím, apod. <i>V seznamu zdrojů chybí např. Machů, Munro, Novotná, Škrabánková a další.</i>	Nevyhovuje.
4. Formální náležitosti (abstrakt, klíčová slova, angl. název, rozsah,...)	Ano	Neúplné: <i>graficky volí více velikostí písma (např. str. 16); problematické členění textu v praktické části.</i>	DOPLNIT při obhajobě:	Nevyhovuje zcela.
5. Jazyková úroveň	Vhodná větná stylistika a gramatická správnost.	Drobné nedostatky ve stylistice a/nebo gramatice.	C-D Výraznější nedostatky (doplnit příklady): <i>Přes 40 jazykových chyb (čárky mezi souvětími a další problémy s užitím</i>	Nevyhovuje zcela.

			<i>interpunkčních znamének, shoda podmětu s přísudkem, přívlastku se jménem, skloňování zájmen, chybí sloveso ve větě, mezery mezi grafickými znaky, velká písmena a podobně); místy stylistická neobratnost, nejednoznačnost vyjadřování.</i>	
--	--	--	--	--

B. Kvalita diplomové práce:

Legenda: ztučněné písmeno vyjadřuje hodnocení posuzovatelem.

A = kvalitní zpracování, B = dílčí nedostatky, C = závažnější nedostatky, N = nevyhovuje

Teoretická úroveň, resp. část

Úroveň odbornosti textu včetně používání odborné terminologie a dovednosti vymezit problém k řešení	A	B	C	N
Logická struktura výkladu	A	B	C	N
Argumentace soudů je obsažena a je funkční	A	B	C	N
Funkční provázanost teoretické a praktické části <i>je spíše formálně</i>	A	B	C	N
Odborná literatura: množství a kvalita zdrojů včetně zahraničních, aktuálnost.	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Podoba teoretické části připomíná skládku, kde jsou sice logicky řazeny myšlenky různých autorů, avšak bez shrnutí zaměřeném k cíli práce a zaujetí postoje k citovaným (např. str. 22 a další). Autorka zmiňuje literaturu, která není v seznamu zdrojů. Nejednotně uvádí autory, někde bez křestního jména, jindy píše i křestní jméno (zkratkou či v plném znění). Hlavním zdrojem pro teoretickou část je převyprávěná část práce Škrabánkové, kde nejde vždy o její autorské myšlenky, jak se zde jeví, ale o shrnutí názorů více jiných autorů; tento zdroj v seznamu zdrojů není uveden (podobně např. Novotná). Teoretická část obsahuje partie, které jsou v daném rozsahu nadbytečné (např. ČŠI, str. 9), nebo o které se autorka neopírá (např. str. 9, 27), respektive nepoužívá v praktické části, což je v případě autorů Winnebrennerové a Brulése škoda (partie porovnávání obou chlapců). Naopak v teoretické části zcela chybí matematická podstata problémů, které pak zařazuje v praktické části (pokud se autorka nedomnívá, že je postačující odkaz na RVP ZV). V tomto smyslu postrádám i další opory, které by autorce pomohly provést následně hlubší analýzu žákovských reakcí. Rozhodně se nelze ztotožnit s autorkou (str. 67), že teoretická část má sloužit učitelům. Čtenář zde očekává od autora, že uvede, kterou z uvedených filosofí bude sledovat a jaký je jeho záměr v rozvoji sledovaného žáka v matematice, konkrétně v čem a proč, co bude odůvodněně sledovat a o co se při sledování bude opírat.

Autorka v práci volně zachází se slovy, v odborné rovině zaměňuje pojmy (např. *třída* a *ročník*, *problém/úloha a příklad*), používá neoficiální termíny vedle oficiálních (*Česko* a *Česká republika*; *poradna* a *pedagogicko-psychologická poradna*) či neobdobné termíny; zřejmě pod vlivem emocí nadbytečně používá slov jako *velmi*, *hodně* a podobně, aniž by

danou situaci vztáhla k nějaké hranici, ke standardu. Odkazy na teoretickou část jsou více v rovině pedagogicko-psychologické než matematické. U některých reakcí žáků se nabízí více možných interpretací, které však autorka nezvažuje.

Empirická úroveň, resp. část

Vymezení úkolů (cílů): <i>někde záměna cílů s úkoly; v závěru hodnocen odlišný cíl</i>	A	B	C	N
Charakteristika výzkumného šetření (metodologický základ) a/nebo zdůvodnění empirických postupů <i>chybí kritéria pro pozorování a pro vyhodnocení</i>	A	B	C	N
Dokumentace výzkumu (čas, místo, postup) nebo praktických činností <i>nejasnosti</i>	A	B	C	N
Interpretační nebo reflektivní úroveň empirických údajů	A	B	C	N
Autorský přínos	A	B	C	N

Celá praktická část je spíše popisná s občasnými odvolávkami na izolovaná hesla z teoretické části, většinou bez dostatečné argumentace. Připouštím, že autorka je vnitřně o pravdivosti svých tvrzení přesvědčena, avšak čtenáři nedává dostatek informací pro to, aby její závěry bez pochyb přijal. Chybí dále přímá řeč učitele/studentky (např. na str. 49 uvádí pouze příklady otázek, nikoli otázky), není tedy jasné, na co vše měl žák reagovat; chybí širší charakteristika úloh/ vzdělávacích cílů, klíčová slova (je-li záměrem např. orientace v grafu, není čtenáři jasné, zda používají termín *souřadnice, osa, výška sloupce, ...*), a tak je problematické posoudit, jaká byla kvalita žákovy komunikace mluvené, zda převažovala komunikace smíšená nad mluvnou či grafickou atd.

V textu je opakovaně užito slovo *chyba*, avšak chyba není charakterizována.

Vzdělávací cíle aktivit jsou náznakové, matematický obsah nepopsán, a tak je obtížné posoudit, zda a v jakém rozsahu došlo u žáků k posunu. Např. aktivity na stranách 49-54 předpokládají práci nejen s grafy, ale i orientaci ve dvou směrech, interpretaci dat, zlomky atd. Samotné povrchní hodnocení, že byli oba žáci motivováni (bavilo je to), bez následné kontroly, co si z aktivity odnesli, dostatečně nevyovídá o kvalitě navržených aktivit. Ukazuje se metodologická rezerva: chybí kritéria pro hodnocení pro zodpovězení na otázku, zda autorka úkoly splnila (viz Abstrakt, kde uvádí, že zařazuje v praktické části soubor *vhodných* aktivit), tedy chybí opora pro hodnocení, zda a do jaké míry jsou aktivity vhodné. To by bylo možné vyhodnotit, pokud by daná kritéria předem existovala.

Popis praktické části je nevhodně „organizován“ jak myšlenkově, tak především graficky. Čtenář je v nejistotě, zda dialog vede učitel/ka, či sama studentka, nebo zda se v práci s žákem střídají (např. str. 51). Je obtížné práci studentky s žáky hodnotit, protože není zcela zřejmé, zda je v popisovaný moment studentka pozorovatelem, aktérem, či spolupracovníkem. V důsledku toho je obtížné stanovit podíl samostatné práce studentky na ověřování vhodnosti aktivit.

Z textu není jasné, zda autorka sledované chlapce přejmenovala, či ne. Pokud ne, je možné je identifikovat.

Autorce nelze upřít nadšení pro danou problematiku. Při čtení praktické části je evidentní zaměřenost autorky na žáka, na jeho projevy radosti či zklamání, na sledování některých parametrů (např. soutěživost, motivace), které si bez zdůvodnění při reflexích zvolila.

C. Slovní hodnocení a sdělení autorovi/ autorce DP:

Vyjádření k celku DP a jejímu přínosu:

DP předkládá majoritně úlohy převzaté z učebnic, což je, dle mého názoru, v určitém rozporu se záměrem DP. Některé úlohy obměňuje (obměna není tvorba úlohy). Přínos práce spočívá tedy ve shromáždění citací k dané problematice a v popisu zadání a řešení úloh,

převážně převzatých z učebnic, dvěma chlapcům, přičemž zřejmě jen část aktivit řídila autorka sama (viz nejasnosti).

K problematice nadprůměrných žáků je publikována řada děl našich autorů (např. Vondráková, Portešová), našich i zahraničních autorů ve sbornících (např. ECHA, PME, CIEAEM, Ani jeden matematický talent nazmar,).

Vyjádření k dílčím nebo specifickým záležitostem DP:

Předložená práce je vzhledem k výše uvedeným nedostatkům a rezervám na hranici mezi bakalářskou a diplomovou prací. Autorka může při obhajobě řadu rezerv

Náměty k diskusi při obhajobě DP:

1. Popište, co bylo podstatou úloh, které jste zadávala oběma žákům sama, bez opory o učitele/ku, a jak byste si ověřila, že daná úloha/série úloh měla pro toho kterého žáka přínos a v čem.
2. Které tematické celky považujete za vhodné pro práci s nadprůměrnými žáky a proč?
3. V jakém vztahu je Renzulliho koncepce ke Gardnerovi?

Doporučuji k obhajobě: ANO

Návrh hodnocení:

výborně	velmi dobře	dobře	nevyhovuje
---------	-------------	-------	------------

Podpis: